

ZAKON

O POTVRĐIVANJU AMANDMANA NA KONVENCIJU O PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU U PREKOGRAIČNOM KONTEKSTU

Član 1.

Potvrđuju se Amandman na Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, usvojen 27. februara 2001. godine u Sofiji i Drugi amandman na Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, usvojen 4. juna 2004. godine u Cavtatu, u originalu na engleskom, francuskom i ruskom jeziku.

Član 2.

Tekstovi Amandmana i Drugog amandmana na Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glase:

AMENDMENT TO THE ESPOO CONVENTION

The Meeting,

Wishing to modify the Espoo Convention with a view to clarifying that the public that may participate in procedures under the Convention includes civil society and, in particular, nongovernmental organizations,

Recalling paragraph 13 of the Oslo Declaration of the Ministers of the Environment and the European Community Commissioner for the Environment assembled at Oslo on the occasion of the first meeting of the Parties to the Espoo Convention,

Wishing to allow States situated outside the UN/ECE region to become Parties to the Convention,

Adopts the following amendments to the Convention:

(a) At the end of Article 1 (x), **after** persons **insert**

and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups

(b) In Article 17, after paragraph 2, insert a new paragraph **reading**

3. Any other State, not referred to in paragraph 2 of this Article, that is a Member of the United Nations may accede to the Convention upon approval by the Meeting of the Parties. The Meeting of the Parties shall not consider or approve any request for accession by such a State until this paragraph has entered into force for all the States and organizations that were Parties to the Convention on 27 February 2001.

and renumber the remaining paragraphs accordingly.

(c) At the end of Article 17, insert a new paragraph **reading**

7. Any State or organization that ratifies, accepts or approves this Convention shall be deemed simultaneously to ratify, accept or approve the amendment to the Convention set out in decision II/14 taken at the second meeting of the Parties.

SECOND AMENDMENT TO THE ESPOO CONVENTION

The Meeting,

Recalling its decision II/10 on the review of the Convention and paragraph 19 of the Sofia Ministerial Declaration,

Wishing to modify the Convention with a view to further strengthening its application and improving synergies with other multilateral environmental agreements,

Commending the work done by the task force established at the second meeting of Parties, by the small group on amendments and by the Working Group on Environmental Impact Assessment itself,

Noting the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998, and recalling the Protocol on Strategic Environmental Assessment, done at Kyiv, Ukraine, on 21 May 2003,

Also noting relevant European Community legal instruments, such as directive 85/337/EEC of 27 June 1985 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment, as amended by directives 97/11/EC and 2003/35/EC,

Conscious that an extension of Appendix I will strengthen the importance of environmental impact assessments in the region,

Recognizing the benefits of international cooperation as early as possible in the assessment of environmental impact,

Encouraging the work of the Implementation Committee as a useful tool for the further implementation and application of the provisions of the Convention,

1. *Confirms* that the validity of decisions taken prior to the entry into force of the second amendment to the Convention, including the adoption of protocols, the establishment of subsidiary bodies, the review of compliance and actions taken by the Implementation Committee, are not affected by the adoption and entry into force of this amendment;

2. *Also confirms* that each Party shall continue to be eligible to participate in all activities under the Convention, including the preparation of protocols, the establishment and participation in subsidiary bodies, and the review of compliance, regardless of whether the second amendment to the Convention has entered into force for that Party or not;

3. *Adopts* the following amendments to the Convention:

(a) In Article 2, after paragraph 10, insert a new paragraph **reading**

11. If the Party of origin intends to carry out a procedure for the purposes of determining the content of the environmental impact assessment documentation, the affected Party should to the extent appropriate be given the opportunity to participate in this procedure.

(b) In Article 8, **after** Convention **insert**

and under any of its protocols to which they are a Party

(c) In Article 11, replace paragraph 2 (c) by a new subparagraph **reading**

(c) Seek, where appropriate, the services and cooperation of competent bodies having expertise pertinent to the achievement of the purposes of this Convention;

(d) At the end of Article 11, insert two new subparagraphs **reading**

(g) Prepare, where appropriate, protocols to this Convention;

(h) Establish such subsidiary bodies as they consider necessary for the implementation of this Convention.

(e) In Article 14, paragraph 4, replace the second sentence by a new sentence **reading**

They shall enter into force for Parties having ratified, approved or accepted them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of notification of their ratification, approval or acceptance by at least three fourths of the number of Parties at the time of their adoption.

(f) After Article 14, insert a new article **reading**

Article 14 bis

Review of compliance

1. The Parties shall review compliance with the provisions of this Convention on the basis of the compliance procedure, as a non-adversarial and assistance-oriented procedure adopted by the Meeting of the Parties. The review shall be based on, but not limited to, regular reporting by the Parties. The Meeting of Parties shall decide on the frequency of regular reporting required by the Parties and the information to be included in those regular reports.

2. The compliance procedure shall be available for application to any protocol adopted under this Convention.

(g) Replace Appendix I to the Convention by the Appendix to this decision;

(h) In Appendix VI, after paragraph 2, insert a new paragraph **reading**

3. Paragraphs 1 and 2 may be applied, mutatis mutandis, to any protocol to the Convention.

Appendix

LIST OF ACTIVITIES

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 metric tons or more of coal or bituminous shale per day.

2. (a) Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more, and

(b) Nuclear power stations and other nuclear reactors, including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors 1/ (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).

3. (a) Installations for the reprocessing of irradiated nuclear fuel;

(b) Installations designed:

- For the production or enrichment of nuclear fuel;

- For the processing of irradiated nuclear fuel or high-level radioactive waste;

- For the final disposal of irradiated nuclear fuel;

- Solely for the final disposal of radioactive waste; or

- Solely for the storage (planned for more than 10 years) of irradiated nuclear fuels or radioactive waste in a different site than the production site.

4. Major installations for the initial smelting of cast iron and steel and for the production of non-ferrous metals.

5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 metric tons finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 metric tons finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 metric tons per year.

6. Integrated chemical installations.

7. (a) Construction of motorways, express roads 2/ and lines for long-distance railway traffic and of airports 3/ with a basic runway length of 2,100 metres or more;

(b) Construction of a new road of four or more lanes, or realignment and/or widening of an existing road of two lanes or less so as to provide four or more lanes, where such new road, or realigned and/or widened section of road, would be 10 km or more in a continuous length.

8. Large-diameter pipelines for the transport of oil, gas or chemicals.

9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 metric tons.

10. (a) Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes;

(b) Waste-disposal installations for the incineration or chemical treatment of non-hazardous waste with a capacity exceeding 100 metric tons per day.

11. Large dams and reservoirs.

12. Groundwater abstraction activities or artificial groundwater recharge schemes where the annual volume of water to be abstracted or recharged amounts to 10 million cubic metres or more.

13. Pulp, paper and board manufacturing of 200 air-dried metric tons or more per day.

14. Major quarries, mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.

15. Offshore hydrocarbon production. Extraction of petroleum and natural gas for commercial purposes where the amount extracted exceeds 500 metric tons/day in the case of petroleum and 500 000 cubic metres/day in the case of gas.

16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.

17. Deforestation of large areas.

18. (a) Works for the transfer of water resources between river basins where this transfer aims at preventing possible shortages of water and where the amount of water transferred exceeds 100 million cubic metres/year; and

(b) In all other cases, works for the transfer of water resources between river basins where the multi-annual average flow of the basin of abstraction exceeds 2 000 million cubic metres/year and where the amount of water transferred exceeds 5 per cent of this flow.

In both cases transfers of piped drinking water are excluded.

19. Waste-water treatment plants with a capacity exceeding 150 000 population equivalent.

20. Installations for the intensive rearing of poultry or pigs with more than:

- 85 000 places for broilers;

- 60 000 places for hens;

- 3 000 places for production pigs (over 30 kg); or

- 900 places for sows.

21. Construction of overhead electrical power lines with a voltage of 220 kV or more and a length of more than 15 km.

22. Major installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms).

1/ For the purposes of this Convention, nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.

2/ For the purposes of this Convention:

- "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially signposted as a motorway.

- "Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

3/ For the purposes of this Convention, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

AMANDMAN NA ESPO KONVENCIJU

Konferencija strana,

Želeći da izmeni Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu u cilju da se jasno definiše da se pod javnošću koja može da učestvuje u procedurama u skladu sa Konvencijom podrazumeva civilno društvo i nevladine organizacije,

Pozivajući se na stav 13. Oslo Deklaracije koju su doneli ministari životne sredine i komesar EU za životnu sredinu na prvom zasedanju Konferencije strana potpisnica Espoo konvencije u Oslu,

U želji da se omogući Državama koje se nalaze izvan UN / ECE regiona da postanu članice Konvencije

Usvaja sledeće amandmane na Konvenciju:

(a) U članu 1. tačka (x), posle reči „lica” dodaju se reči:

„i, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, njihova udruženja, organizacije ili grupe”

(b) U članu 17. posle stava 2, dodaje se novi stav 3. **koji glasi:**

„3. Bilo koja druga država, koja nije navedena u stavu 2, ovog člana, a koja je član Ujedinjenih nacija, može da pristupi Konvenciji nakon dobijanja saglasnosti za njeno pristupanje na zasedanju Konferencije strana. Na zasedanju Konferencije strana neće se razmatrati, niti prihvatiti bilo kakav zahtev za pristupanje neke države koja nije navedena u stavu 2, ovog člana, a koja je član Ujedinjenih nacija, sve dok ovaj stav ne stupi na snagu u svim državama i organizacijama koje su se na dan 27. februara 2001. godine smatrale potpisnicama Konvencije.”

Stavovi koji slede prenumerisaće se u skladu sa ovom izmenom.

(v) Na kraju člana 17. dodaje se stav 7. **koji glasi:**

„7. Smatra se da svaka država ili organizacija koja ratifikuje, prihvati ili odobri ovu Konvenciju, istovremeno ratifikuje, prihvata ili odobrava amandmane na pomenutu Konvenciju, kao što je navedeno u odluci II/14 koja je doneta na drugom zasedanju Konferencije strana.”

DRUGI AMANDMAN NA ESPO KONVENCIJU

Konferencija strana,

Pozivajući se na svoju odluku II/10 o reviziji Konvencije i na stav 19. *Ministarske Deklaracije* usvojene na trećoj *Ministarskoj konferenciji „Životna sredina za Evropu”* u Sofiji

Sa željom da izmeni Konvenciju u cilju daljeg jačanja njene primene i poboljšanja sinergije sa drugim multilateralnim sporazumima u oblasti životne sredine,

Pohvaljujući rad koji obavlja Radna grupa koja je osnovana na drugom zasedanju Konferencije strana, zatim usvojene amandmane, kao i Radnu grupu za procenu uticaja na životnu sredinu,

Pozivajući se na Arhusku konvenciju o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine, koja je usvojena 25. juna 1998. godine na četvrtoj Konferenciji „Životna sredina za Evropu” u

gradu Arhusu (Danska), kao i na Protokol o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu uz Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, sačinjen 21. maja 2003. godine u Kijevu (Ukrajina),

Takođe pozivajući se na relevantne pravne instrumente EU, kao što su Direktiva Saveta 85/337/EEC od 27. juna 1985. godine o proceni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu, koja je dopunjena Direktivama 97/11/EC i 2003/35/EC,

Svesna da će proširenje Dodatka I doprineti još većem značaju procene uticaja na životnu sredinu,

Prepoznajući prednosti međunarodne saradnje, i to što je ranije moguće, vezano za procenu uticaja na životnu sredinu,

Podržavajući rad Odbora za implementaciju, kao korisnog instrumenta za dalju implementaciju i primenu odredbi Konvencije,

1. *Potvrđuje* da stupanje na snagu ovog amandmana ne utiče na pravosnažnost odluka donetih pre stupanja na snagu Drugog amandmana na Konvenciju, uključujući usvajanje protokola, osnivanje pomoćnih organa za davanje saglasnosti i akcija preduzetih od strane Odbora za implementaciju;

2. *Takođe, potvrđujući* da će svaka Strana ugovornica nastaviti da bude podobna u smislu učešća u svim aktivnostima u skladu sa Konvencijom, uključujući pripremu protokola, osnivanje i učešće u pomoćnim telima, kao i reviziju usklađenosti, bez obzira da li je Drugi amandman na Konvenciju stupio na snagu za datu Stranu ugovornicu;

3. *Usvaja* sledeće amandmane na Konvenciju:

(a) U članu 2. posle stava 10, dodaje se stav 11, **koji glasi:**

„11. Ako Strana porekla namerava da sprovede proceduru za potrebe utvrđivanja sadržaja dokumentacije koja se odnosi na procenu uticaja na životnu sredinu, pogođenoj Strani na koju se ovakva procedura odnosi mora se omogućiti da učestvuje u ovom postupku.”

(b) U članu 8. **posle** reči Konvencija **dodaju se reči:**

„i svi ostali protokoli kojima je Strana ugovornica pristupila,“.

(c) U članu 11. stav 2 tačka (c) menja se i glasi:

„(c) tražiti, gde je to primereno, usluge i saradnju nadležnih organa koji mogu pružiti ekspertizu koja je bitna za postizanje ciljeva ove Konvencije;“

(d) Na kraju člana 11. dodati tačke (g) i (h), koje **glase:**

„(g) izraditi, gde je potrebno, protokole uz ovu Konvenciju;

(h) osnovati ona prateća tela koja se smatraju neophodnim za primenu ove Konvencije.“

(e) U članu 14. stav 4, druga rečenica menja se i **glasi:**

„Amandmani na ovu Konvenciju će stupiti na snagu za Strane koje su ih ratifikovale, prihvatile ili odobrile devedesetog dana nakon prijema obaveštenja od strane Depozitara o njihovoj ratifikaciji, odobrenju ili prihvatanju od strane najmanje tri četvrtine od ukupnog broja Strana ugovornica u trenutku usvajanja pomenutih amandmana.”

(f) posle člana 14. dodaje se član 14 bis, koji **glasi:**

„Član 14 bis

Revizija usaglašenosti

1. Strane će razmotriti usklađenost sa odredbama ove Konvencije na osnovu postupka o reviziji usaglašenosti, u smislu usklađene procedure koja je usvojena na zasedanju Konferencije strana. Revizija će se zasnivati, ali ne strogo ograničavati, na redovnom izveštavanju od strane Strana ugovornica. Na sednici Konferencije strana odlučivaće se o učestalosti redovnog izveštavanja koje se zahteva od Strana ugovornica, kao i vrsti informacija koje bi trebalo da ovi redovni izveštaji sadrže.

2. Procedure za usklađivanje primenjivaće se na bilo koji protokol koji je usvojen uz ovu Konvenciju.”

(g) Dodatak I Konvencije, zamenjuje se Dodatkom I koji je priložen uz ovu odluku;

(h) U Dodatku VI, posle stava 2, dodaje se stav 3. koji **glasi**:

„3. St. 1. i 2. mogu se primenjivati, *mutatis mutandis*, na bilo koji protokol uz ovu Konvenciju.”

Dodatak

LISTA AKTIVNOSTI

1. Rafinerije sirove nafte (izuzimajući pogone koji se bave isključivo proizvodnjom maziva iz sirove nafte) postrojenja za gasifikaciju ili topljenje uglja ili bitumenskih škriljaca, kapaciteta od 500 ili više metričkih tona uglja ili bitumenskih škriljaca na dan.

2. (a) Termoelektrane i druga postrojenja za sagorevanje sa toplotnom snagom od 300 megavata ili više, i

(b) Nuklearne elektrane i drugi nuklearni reaktori, uključujući demontažu ili prestanak rada takvih elektrana ili reaktora 1 / (izuzev istraživačkih postrojenja za proizvodnju i konverziju fisionih i fertilnih materijala, čija maksimalna snaga ne prelazi 1 kW kontinualnog termičkog opterećenja)

3. (a) Postrojenja za preradu iskorišćenog nuklearnog goriva;

(b) Postrojenja projektovana za:

- proizvodnju ili obogaćenje nuklearnog goriva;

- preradu iskorišćenog nuklearnog goriva ili visoko radioaktivnog otpada;

- konačno odlaganje istrošenog radioaktivnog otpada;

- samo za konačno odlaganje istrošenog radioaktivnog otpada; ili

- samo za skladištenje (planirano na više od 10 godina) istrošenog nuklearnog goriva ili radioaktivnog otpada na lokaciji koja se nalazi van lokacije na kojoj se istrošeno nuklearno gorivo ili radioaktivni otpad generišu.

4. Velika postrojenja za topljenje gvožđa i čelika i postrojenja za proizvodnju obojenih metala.

5. Postrojenja za ekstrakciju azbesta i za preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest: za azbest-cementne proizvode sa godišnjom proizvodnjom većom od 20.000 tona gotovog proizvoda; za frikzione materijale sa godišnjom proizvodnjom većom od 50 tona gotovog proizvoda; i za druge upotrebe azbesta u količini većoj od 200 tona godišnje.

6. Integrisana hemijska postrojenja.

7. (a) Izgradnja autoputeva, brzih (ekspresnih) puteva 2/ i pruga za železnički transport i aerodroma 3/ sa osnovnom pistom dužine 2.100 metara ili veće;
- (b) Izgradnja novih puteva sa četiri ili više traka, ili rekonstrukcija i/ili proširenje postojećih puteva sa 2 trake tako da se dobije 4 ili više traka, gde će takav novi put i/ili proširena sekcija puta biti najmanje 10 km ili duža u kontinualnoj dužini.
8. Cevovodi, terminali i odgovarajuća postrojenja za transport gasa, nafte i hemikalija, velikog kapaciteta.
9. Morske luke, kao i unutrašnji vodni putevi i luke za unutrašnji vodeni transport sa dozvoljenim prolaskom plovila većih od 1.350 tona;
10. (a) Postrojenja za kontrolisano spaljivanje, hemijski tretman ili deponovanje toksičnog i opasnog otpada;
- (b) Postrojenja za kontrolisano spaljivanje i hemijski tretman neopasnog otpada čiji kapacitet prelazi 100 tona dnevno.
11. Visoke brane i akumulacije.
12. Aktivnosti ekstrakcije podzemne vode ili vraćanje podzemne vode veštačkim putem u slučajevima gde je godišnja zapremina vode koja treba da bude ekstrahovana ili pretočena u količini od 10 miliona kubnih metara ili više.
13. Postrojenja za proizvodnju pulpe, papira i kartona sa kapacitetom proizvodnje koji prelazi 200 tona na dan vazdušno sušenog materijala.
14. Veliki kamenolomi, rudnici, kopovi ili postrojenja za preradu ruda metala ili uglja.
15. Naftne platforme za proizvodnju ugljovodonika. Ekstrakcija nafte i prirodnog gasa u komercijalne svrhe u postrojenjima čiji kapacitet prelazi 500 tona na dan – što se tiče nafte, odnosno 500 000 kubnih metara prirodnog gasa.
16. Velika postrojenja za skladištenje nafte, petrohemijskih ili hemijskih proizvoda.
17. Seča drva u velikom obimu.
18. (a) Postrojenja za transfer vodnih resursa između rečnih slivova gde ovaj transfer ima za cilj sprečavanje mogućih nestašica vode i gde količina vode koja se prebacuje prelazi 100 miliona kubnih metara godišnje; i
- (b) U svim drugim slučajevima, što se tiče postrojenja za transfer vodnih resursa između rečnih slivova gde višegodišnji proseki protoka u slivu iz kog se vrši zahvatanje prelazi 2 000 miliona kubnih metara godišnje i gde količina vode koja se prenosi prelazi 5 % tog vodotoka.
- U oba slučaja transfer pijaće vode iz vodovoda je isključen.
19. Postrojenja za tretman otpadnih voda sa kapacitetom koji prelazi 150.000 po ekvivalentu stanovnika.
20. Postrojenja za intenzivno gajenje živine ili svinja, čiji kapaciteti prelaze:
- 85 000 mesta za tov piladi;
  - 60 000 mesta za nosilje;
  - 3 000 mesta za tov svinja (preko 30 kg); ili
  - 900 mesta za krmače.
21. Izgradnja nadzemnih trasa elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 220 kV ili većeg, i dužine veće od 15 km.
22. Velika postrojenja za iskorišćavanje pogonske snage vetra u svrhu proizvodnje električne energije (takozvanih „farmi vetrenjača”).

1/ U svrhu ove Konvencije, nuklearne elektrane i drugi nuklearni reaktori prestaju da se smatraju takvim postrojenjima kada se svo nuklearno gorivo i drugi elementi kontaminirani radijacijom trajno uklone sa lokacije na kojoj se predmetno postrojenje nalazi.

2/ U svrhu ove Konvencije:

- „Autoput” podrazumeva put posebno projektovan i izgrađen za saobraćanje motornih vozila, koji se ne koristi kao pristupni put za posede sa kojima se graniči, i koji:

(a) je obezbeđen, osim u posebnim tačkama ili privremeno, sa posebnim kolovoznim trakama za oba smera saobraćaja, koje su razdvojene trakom koja nije namenjena za saobraćaj ili, izuzetno, na drugi način;

(b) se ne ukršta sa drugim putem, železničkom ili tramvajskom prugom, ili pešačkom stazom u nivou; i

(c) je posebno obeležen kao autoput.

- „Brzi (ekspresni) put” je javni put rezervisan za saobraćaj motornih vozila kome se može pristupiti samo preko uključenja ili kontrolisanih putnih prilaza i na čijim je kolovoznim trakama zabranjeno zaustavljanje ili parkiranje.

3/ U svrhu ove Konvencije, „aerodrom” označava takav aerodrom koji ispunjava uslove date u definiciji aerodroma u Čikaškoj konvenciji iz 1944. godine na osnovu koje funkcioniše Organizacija međunarodnog civilnog vazduhoplovstva (Aneks 14).

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za za zaključivanje ovog međunarodnog ugovora je član 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, po kojem Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE AMANDMANA NA KONVENCIJU O PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU U PREKOGRANIČNOM KONTEKSTU

Saradnja sa Ekonomskom komisijom Ujedinjenih nacija za Evropu-(United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)) odvija se preko posebnog tela, Viši vladini savetnici ECE za probleme zaštite životne sredine i vodnih resursa u okviru koga se definiše politika i koordiniraju aktivnosti u ovoj oblasti za evropske zemlje. Doprinos u radu ove organizacije naša zemlja je dala u definisanju opredeljenja i izradi dokumenata na konferencijama u oblasti životne sredine održanim u Dublinu (1990), Bergenu (1990), Dobrišu (1991), Lucernu (1993) i Kijevu (2003). Posebno je značajno da su u okviru ove organizacije pripremane i usvojene značajne konvencije u oblasti životne sredine među kojima su: Konvencija o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, Konvencija o prekograničnim efektima industrijskih udesa i Konvencija o zaštiti i iskorišćavanju transgraničnih vodotokova i međunarodnih jezera. Naša zemlja je na 5. Ministarskoj konferenciji „Životna sredina za Evropu” u Kijevu, Ukrajina (21-23. maj 2003) potpisala Protokol o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, kao dodatni protokol (35 država potpisnica, zajedno sa EU), koji je usvojen uz Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu.

Predlog Konvencije o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, koji predstavlja rezultat višegodišnjih aktivnosti viših savetnika ove organizacije, usvojen je na četvrtom zasedanju Viših savetnika vlada ECE za probleme životne sredine i vodnih resursa, održanom od 25. februara do 1. marta 1991. godine u Helsinkiju. Na samom zasedanju Konvenciju je potpisalo 26 država od ukupno prisutnih 31, kao i Evropska zajednica, sada Evropska Unija. Ostale zemlje, uključujući i tadašnju Jugoslaviju, u svojim istupima su podržale Konvenciju i podvukle njen značaj, i u skladu sa tim izjavile da će je naknadno potpisati po sprovođenju potrebne procedure za zaključenje Konvencije.

Konvencija je ocenjena kao izuzetno značajan međunarodni akt koji označava prekretnicu u tretiranju problema zaštite životne sredine u zemljama ECE i u međunarodnoj saradnji u ovoj oblasti. Jedinstven politički stav zemalja članica ECE u vezi sa usvojenom Konvencijom, kao i u vezi oblika i modaliteta buduće saradnje u oblasti životne sredine i budućih prioritetnih aktivnosti Viših savetnika Vlada ECE za životnu sredinu i vodne resurse, jasno je i nedvosmisleno izražen kroz usaglašenu zajedničku ministarsku izjavu sa četvrtog zasedanja Viših savetnika Vlada ECE (25.02.-1.03.1991. u Helsinkiju) koju je podržala i prihvatila i naša delegacija. Konvencija je stupila na snagu 10. septembra 1997. godine, a ratifikovalo je 40 država i EU.

Konvencija o proceni uticaja u prekograničnom kontekstu potvrđena je Zakonom o potvrđivanju konvencije o proceni uticaja u prekograničnom kontekstu „Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 102/07.

Nacrtom zakona o potvrđivanju amandmana na Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu usklađuju se međunarodne obaveze Republike Srbije.

Fokalna tačka za sprovođenje konvencije u Republici Srbiji je ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

Konvencija o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu obavezuje strane ugovornice da pojedinačno ili zajednički preduzimaju sve pravne, administrativne ili druge mere koje proističu iz Konvencije u odnosu na predložene aktivnosti koje mogu izazvati značajne prekogranične štetne uticaje, ustanovljavaju postupke za procenu uticaja na životnu sredinu koji omogućava učešće javnosti i pripremu dokumentacije o proceni uticaja na životnu sredinu.

Osnovna pitanja koja se uređuju ovim predloženim amandmanima su:

Amandman na član 1 – Definicije, u smislu da je prošireno značenje instituta „javnost” – označava jedno ili više fizičkih ili pravnih lica sa formulacijom koja uključuje njihova udruženja, organizacije ili grupe u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i praksom

Amandman na član 2 - Opšte odredbe, koji se odnosi na to da ako strana ugovornica namerava da sprovede proceduru za potrebe utvrđivanja sadržaja dokumentacije koja se odnosi na procenu uticaja na životnu sredinu, predmetnoj Strani na koju se ovakva procedura odnosi mora se omogućiti da učestvuju u ovom postupku.

Amandman na član 8. - Bilateralna i multilateralna saradnja, koji ukazuje na to da strane mogu nastaviti postojeće ili sklopiti nove bilateralne ili multilateralne sporazume ili neke druge aranžmane kako bi ostvarile svoje obaveze prema ovoj konvenciji ali i svim drugim protokolima kojima su strane pristupile.

Amandman na član 11 stav 2 (c) – koji govori da strane imaju mogućnost stalnog uvida u primenu Konvencije i s tom namerom na umu će tražiti, gde je to primereno, usluge i saradnju nadležnih organa koji mogu pružiti ekspertizu koja je bitna za postizanje ciljeva ove Konvencije. Takođe, amandmanom se daje mogućnost strani ugovornici Konvencije da za potrebe ispunjenja namene ove Konvencije izradi, gde je potrebno, protokole uz ovu Konvenciju kao i onih pratećih tela koja se smatraju neophodnim za primenu ove Konvencije.

Amandman na član 14 - Amandmani na Konvenciju, ukazuje da će amandmani na ovu Konvenciju stupiti na snagu za Strane koje su ih ratifikovale, prihvatile ili odobrile devedesetog dana nakon prijema obaveštenja od strane Depozitara o njihovoj ratifikaciji, odobrenju ili prihvatanju od strane najmanje tri četvrtine od ukupnog broja Strana ugovornica u trenutku usvajanja pomenutih amandmana.

Amandman koji se odnosi na dodatak novog člana iza člana 14 Konvencije ukazuje da će strane razmotriti usklađenost sa odredbama ove Konvencije na osnovu postupka o reviziji usaglašenosti, u smislu usklađene procedure koja je usvojena na zasedanju Konferencije strana. Revizija će se zasnivati, ali ne strogo ograničavati, na redovnom izveštavanju od strane Strana ugovornica. Na sednici Konferencije strana

odlučivaće se o učestalosti redovnog izveštavanja koje se zahteva od Strana ugovornica, kao i vrsti informacija koje bi trebalo da ovi redovni izveštaji sadrže. Procedure za usklađivanje primenjivaće se na bilo koji protokol koji je usvojen uz ovu Konvenciju.

Amandman na član 17 - Ratifikacija, prihvatanje, odobravanje i pristupanje, koji ukazuje da bilo koja druga država, koja nije navedena u članu 16 Konvencije, a koja je član Ujedinjenih nacija, može da pristupi Konvenciji nakon dobijanja saglasnosti za njeno pristupanje na zasedanju Konferencije strana. Na zasedanju Konferencije strana neće se razmatrati, niti prihvatiti bilo kakav zahtev za pristupanje neke države koja nije navedena u članu 16 Konvencije, a koja je član Ujedinjenih nacija, sve dok ovaj stav ne stupi na snagu u svim državama i organizacijama koje su se na dan 27. februara 2001. godine smatrale potpisnicama Konvencije. Takođe, novim stavom u okviru člana 17. propisuje se da će se smatrati da svaka država ili organizacija koja ratifikuje, prihvati ili odobri ovu Konvenciju, istovremeno ratifikuje, prihvata ili odobrava amandmane na pomenutu Konvenciju, kao što je navedeno u odluci II/14 koja je doneta na drugom zasedanju Konferencije strana.

Dodatak 1 Konvencije koji čini spisak aktivnosti, zamenjuje se novim Dodatkom koji čini prilog Odluke III/7.

LISTA AKTIVNOSTI

1. Rafinerije sirove nafte (izuzimajući pogone koji se bave isključivo proizvodnjom maziva iz sirove nafte) postrojenja za gasifikaciju ili topljenje uglja ili bitumenskih škrljaca, kapaciteta od 500 ili više metričkih tona uglja ili bitumenskih škrljaca na dan.
2. (a) Termoelektrane i druga postrojenja za sagorevanje sa toplotnom snagom od 300 megavata ili više, i
 (b) Nuklearne elektrane i drugi nuklearni reaktori, uključujući demontažu ili prestanak rada takvih elektrana ili reaktora 1 / (izuzev istraživačkih postrojenja za proizvodnju i konverziju fisionih i fertilnih materijala, čija maksimalna snaga ne prelazi 1 kW kontinualnog termičkog opterećenja)
3. (a) Postrojenja za preradu iskorišćenog nuklearnog goriva;
 (b) Postrojenja projektovana za:
  - proizvodnju ili obogaćenje nuklearnog goriva;
  - preradu iskorišćenog nuklearnog goriva ili visoko radioaktivnog otpada;
  - konačno odlaganje istrošenog radioaktivnog otpada;
  - samo za konačno odlaganje istrošenog radioaktivnog otpada; ili
  - samo za skladištenje (planirano na više od 10 godina) istrošenog nuklearnog goriva ili radioaktivnog otpada na lokaciji koja se nalazi van lokacije na kojoj se istrošeno nuklearno gorivo ili radioaktivni otpad generišu.
4. Velika postrojenja za topljenje gvožđa i čelika i postrojenja za proizvodnju obojenih metala.
5. Postrojenja za ekstrakciju azbesta i za preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest: za azbest-cementne proizvode sa godišnjom proizvodnjom većom od 20.000 tona gotovog proizvoda; za frikcione materijale sa godišnjom proizvodnjom većom od 50 tona gotovog proizvoda; i za druge upotrebe azbesta u količini većoj od 200 tona godišnje.

6. Integrisana hemijska postrojenja.
7. (a) Izgradnja autoputeva, brzih (ekspresnih) puteva 2/ i pruga za železnički transport i aerodroma 3/ sa osnovnom pistom dužine 2.100 metara ili veće;
(b) Izgradnja novih puteva sa četiri ili više traka, ili rekonstrukcija i/ili proširenje postojećih puteva sa 2 trake tako da se dobije 4 ili više traka, gde će takav novi put i/ili proširena sekcija puta biti najmanje 10 km ili duža u kontinualnoj dužini.
8. Cevovodi, terminali i odgovarajuća postrojenja za transport gasa, nafte i hemikalija, velikog kapaciteta.
9. Morske luke, kao i unutrašnji vodni putevi i luke za unutrašnji vodeni transport sa dozvoljenim prolaskom plovila većih od 1.350 tona;
10. (a) Postrojenja za kontrolisano spaljivanje, hemijski tretman ili deponovanje toksičnog i opasnog otpada;
(b) Postrojenja za kontrolisano spaljivanje i hemijski tretman neopasnog otpada čiji kapacitet prelazi 100 tona dnevno.
11. Visoke brane i drugi vodozahvati.
12. Aktivnosti ekstrakcije podzemne vode ili vraćanje podzemne vode veštačkim putem u slučajevima gde je godišnja zapremina vode koja treba da bude ekstrahovana ili pretočena u količini od 10 miliona kubnih metara ili više.
13. Postrojenja za proizvodnju pulpe, papira i kartona sa kapacitetom proizvodnje koji prelazi 200 tona na dan vazdušno sušenog materijala.
14. Veliki kamenolomi, rudnici, kopovi ili postrojenja za preradu ruda metala ili uglja.
15. Inostrana postrojenja za preradu ugljovodonika. Ekstrakcija nafte i prirodnog gasa u komercijalne svrhe u postrojenjima čiji kapacitet prelazi 500 tona na dan – što se tiče nafte, odnosno 500 000 kubnih metara prirodnog gasa.
16. Velika postrojenja za skladištenje nafte, petrohemijskih ili hemijskih proizvoda.
17. Seča drva u velikom obimu.
18. (a) Postrojenja za transfer vodnih resursa između rečnih slivova gde ovaj transfer ima za cilj sprečavanje mogućih nestašica vode i gde količina vode koja se prebacuje prelazi 100 miliona kubnih metara godišnje; i
(b) U svim drugim slučajevima, što se tiče postrojenja za transfer vodnih resursa između rečnih slivova gde višegodišnji proseki protoka u slivu iz kog se vrši zahvatanje prelazi 2 000 miliona kubnih metara godišnje i gde količina vode koja se prenosi prelazi 5 % tog vodotoka.

U oba slučaja transfer pijaće vode iz vodovoda je isključen.
19. Postrojenja za tretman otpadnih voda sa kapacitetom koji prelazi 150.000 po ekvivalentu stanovnika.

20. Postrojenja za intenzivno gajenje živine ili svinja, čiji kapaciteti prelaze:
- 85 000 mesta za tov piladi;

- 60 000 mesta za nosilje;

- 3 000 mesta za tov svinja (preko 30 kg); ili

- 900 mesta za krmače.

21. Izgradnja nadzemnih trasa elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 220 kV ili većeg, i dužine veće od 15 km.

22. Velika postrojenja za iskorišćavanje pogonske snage vetra u svrhu proizvodnje električne energije (takozvanih „farmi vetrenjača“).

1/ U svrhu ove Konvencije, nuklearne elektrane i drugi nuklearni reaktori prestaju da se smatraju takvim postrojenjima kada se svo nuklearno gorivo i drugi elementi kontaminirani radijacijom trajno uklone sa lokacije na kojoj se predmetno postrojenje nalazi.

2/ U svrhu ove Konvencije:

- „Autoput“ podrazumeva put posebno projektovan i izgrađen za saobraćanje motornih vozila, koji se ne koristi kao pristupni put za posede sa kojima se graniči, i koji:

(a) Koji je obezbeđen, osim u posebnim tačkama ili privremeno, sa posebnim kolovoznim trakama za oba smera saobraćaja, koje su razdvojene trakom koja nije namenjena za saobraćaj ili, izuzetno, na drugi način;

(b) se ne ukršta sa drugim putem, železničkom ili tramvajskom prugom, ili pešačkom stazom u nivou; i

(c) je posebno obeležen kao autoput.

- „Brzi (ekspresni) put“ je javni put rezervisan za saobraćaj motornih vozila kome se može pristupiti samo preko uključenja ili kontrolisanih putnih prilaza i na čijim je kolovoznim trakama zabranjeno zaustavljanje ili parkiranje.

3/ U svrhu ove Konvencije, „aerodrom“ označava takav aerodrom koji ispunjava uslove date u definiciji aerodroma u Čikaškoj konvenciji iz 1944. godine na osnovu koje funkcioniše Organizacija međunarodnog civilnog vazduhoplovstva (Aneks 14).

Amandman na dodatak VI - Elementi za bilateralnu i multilateralnu saradnju, ukazuje da bilateralni i multilateralni sporazumi mogu biti prošireni, *mutatis mutandis*, na bilo koji protokol uz ovu Konvenciju.

III. FINANSIJSKE OBAVEZE ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Izvršavanjem ovog međunarodnog ugovora nastaju finansijske obaveze za Republiku Srbiju u vidu kontribucija za članstvo u ovoj konvenciji, te je s toga potrebno izdvajati sredstva u budžetu Republike Srbije za svaku godinu.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTVA ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Sredstva na ime kontribucije za Republiku Srbiju predviđena su kao obaveza zemlje ugovornice Konvencije, u iznosu od 1000 američkih dolara godišnje.

Za realizaciju obaveza koje proističu iz Konvencije sredstva u gore navedenom iznosu odnose se na rešavanje međunarodnih sporova (troškovi istražne komisije, uključujući i naknadu za njene članove (3), koje svaka strana snosi u jednakom iznosu prema Dodatku IV tačka 10) bilateralne saradnje, pripreme dokumentacije, organizovanja javnih rasprava).